

ФОНДИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СИСТЕМІ ФІНАНСУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ ПОЛЬЩІ

*А. С. Авдющенко, к. е. н., доцент ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
anna.avdiushchenko@gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: аналізу й синтезу – при дослідженні діяльності фондів охорони навколишнього середовища та визначення дієвості фінансових інструментів, які використовуються в практиці їхнього створення та використання; факторного аналізу – при визначенні впливовості фондів на ефективність реалізації природоохоронних заходів в Польщі; компаративістики – при дослідженні особливостей фінансування природоохоронних заходів в Польщі і в Україні; узагальнення – при формуванні рекомендацій щодо покращення дієвості існуючого механізму фінансування природоохоронних заходів в Україні.

Результати. На основі здійсненого аналізу діяльності Національного та Воєводських фондів охорони навколишнього середовища Польщі представлено фінансові інструменти, які використовуються у діяльності фондів, а також джерела надходження та напрями використання грошових коштів від екологічних оплат та штрафів. Продемонстровано ефективність використання крайових та закордонних джерел фінансування у реалізації природоохоронних заходів на рівні держави та регіонів Польщі. Проаналізовано ситуацію, яка склалася у фінансуванні природоохоронних заходів в Україні та надано рекомендації щодо покращення еколого-економічного регулювання на рівні держави.

Новизна. На основі аналізу фінансування природоохоронних заходів України та Польщі виявлено основні проблеми, які існують у вітчизняній практиці фінансування природоохоронних заходів. Розроблено практичні рекомендації щодо використання досвіду Польщі під час реформування фінансового механізму природоохоронної діяльності в Україні.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані у процесі реформування діяльності фондів охорони навколишнього середовища України, зокрема, у впровадженні у вітчизняну практику нових фінансових інструментів з огляду на євроінтеграційні процеси.

Ключові слова: фонди охорони навколишнього середовища, екологічні оплати, екологічні штрафи, еколого-економічні інструменти регулювання.

Література

1. Міщенко В. С. Плата за відходи. Проблемні питання і альтернативні рішення./ В. С. Міщенко // Сотрудничество для решения проблемы отходов. Матеріали 5-ї міжнародної конференції – 2008. – С. 23–26.

Mishchenko V. S. *Plata za vidkhody. Problemni pytannya i alternatyvni rishennya* [Payment for wastes. Problem tasks and alternative solutions] / V. S. Mishchenko // *Sotrudnnichestvo dlya resheniya problemy otkhodov. Materialy 5-yi mizhnarodnoyi konferentsiyi* – 2008. – P. 23–26.

2. Міщенко В. С., Виговська Г. П. Економіко-правовий статус відходів як вторинної сировини / В. С. Міщенко, Г. П. Виговська. // *Економіка України*. – 2010. – № 10. – С. 74–81.

Mishchenko V. S. *Ekonomiko-pravoviy status vidkhodiv yak vtorynnoyi syrovyny* [Economic-right status of wastes as second raw materials] / V. S. Mishchenko, G. P. Vygovska // *Ekonomika Ukrayiny*. – 2010. – № 10. – P. 74–81.

3. Краснова М. Фінансування природоохоронних заходів в системі реалізації еколого-правових договорів України. *Вісник Київського національного університету*. – 2008 – С. 23–26.

Krasnova M. *Finansuvannya pryrodookhoronnykh zakhodiv v systemi realizatsiyi ekologo-pravovykh dogovoriv Ukrayiny* [Financing of nature-guard actions in system of realization ecologic-right agreements]. *Visnyk Kyuyivskogo natsionalnogo universytetu*. – 2008 – P. 23–26.

4. Євдокімова М. О. Фінансове забезпечення природоохоронної діяльності / М. О. Євдокімова. // *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки*. – 2013. – № 5. – С. 145–151.

Evdokimova M. O. *Finansove zabezpechennia pryrodookhoronnoyi diialnosti* [Financial support environmental activities] / M. O. Evdokimova. // *Visnyk Charkivskogo agrarnogo universytetu im. V. V. Dokuchaeva. Ser.: Ekonomichni nauky*. – 2013. – №5. – P.145–151.

5. Веклич О. О. Сучасні тенденції фінансового забезпечення природоохоронної діяльності в Україні / О. О. Веклич // *Фінанси України*. – 2009. – № 11.

Vekhlych O. O. *Suchasni tendentsiyi finansovogo zabezpechennia pryrodookhoronnoyi diyalnosti v Ukrayini* [Current trends of financial provision of environmental activities in Ukraine] / O.O. Vekhlych// *Finansy Ukrainy*. – 2009. – № 11.

6. Закон Польщі «Про охорону навколишнього природного середовища» від 27 квітня 2001 року// *Збірник законів № 62, 2001 рік*.

Zakon Polshi № «Pro ochoronu navkolyshniogo pryrodnogo seredovyscha» [Polish law «On Environmental Protection»] vid 27 kvitnia 2001 // *Zbirnyk zakoniv №62, 2001*.

7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (№ 1264-12, редакція від 26.04.2014).

Zakon Ukrainy «Pro ochoronu navkolyshniogo seredovyscha» [The Law of Ukraine «On Environmental Protection»] (№ 1264-12, redaktsiya vid 26.04.2014).

8. *Odnawialne źródło ekorozwoju. Zmienilimy i zmieniamy Polskę (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 1989–2014)*, Warszawa 2014).

9. *Wspólna strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku* (Warszawa, czerwiec 2012).

10. *Sprawozdanie z działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 roku* (Warszawa, kwiecień 2014).